

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

(6) וכל זה לימא כהה"ל
 נפסקי פ"ט ט"ז א' א' א' א'
 כחן מקומן וז"ל לקמן קודם
 כיון דחזו הוה קרנא ל"א
 והוה מלעטרי רבנן וכו'
 (7) וע"ז חו"ב ט"ז ע"ד
 ד"ה ועכ"ל (8) לקמן ט"ז
 (9) נכחות ט' קדושין מה';
 (10) [ש"ך ע"ד ל"ד כ"ג];
 (11) [מ"ק ד' א' (1) ונמכר
 ל' (1) ע"כ ש"ך ל"ד
 כ"ג]; (12) [להלן בגמרא];
 (13) [נמכר ל'].

הגהות הב"ח
 (6) בפשטה יאמר כל נדר
 ל"ל וימיה לו ממק:

מוסף רש"י
 אין פותחין לו בגולה.
 נדר שאלו היה נעלם
 נשבע נדרו עדיין ועתה
 נביא לעולם לאחר שגדל
 [קמח ט"ז].

ואילו היה מתחרט על עיקר הנדר יאבד שכן תעניתי שהתענה אם היה תוהא על הראשונות לפיכך לא היה מתחרט: **אזיל לקילעך**. לכניסת ביתך וכדאמרין אקילעא דבי ריש גלותא: פהא פיסחא לנפשיה. לא שיתיר רב סבורה לעזמו דהא ק"ל [מגינה י'] לא ימל דברו] הוא אינו מיחל אלא שמאל פתח שהיה יכול להיות יותר זו: כל שהיא פסארה לטושיה. שהיא מלד ענמה משוכנת עד שהיא תפארת לאדם העושה אותה ותפארת לו מן האדם שהכל מקלסין אותו זה. והא רחמ רב נחמן כלומר לא נדרתי על דעת שיכעוס רב נחמן שלא תהא דרך ישרה שאכעיס אותו ולא הוונא לא מיקרי נולד דשכיח לזיתחא גברא רבה כרז נחמן על מי שגדר נדר חזק כל כך אדעתא דכל הני מילי: **על דעסא דמלעטרי רבנן**. והאי לא נולד הוא דשכיח: ומי שרי הכי. כלומר מי שרי לפתוח פתח שהגדר מוכיח הפך מאותו פתח שהרי כל עיקר הנדר לא היה אלא שחס תעבור על דעתו תאסר בהנחתו: **אין והפניא מעשה באחד**. אלמא אפילו כי האי גוונא פתמינן. וא"ת ומאי מתמיהין מעיקרא ומי שרי הכי ומה בין זו לנדרי זרוזין דמתני' אדרבה היה לו לומר שהגדר מותר מאליו כהנך דמתמיהין י"ל דלא דמי לנדרי זרוזין דמתני' אין פיו ולבו שוין של מוכר ולא של לוקח שוין שלעולם לא היה דעתו של מוכר שלא יפחות מן הסלע ולא דעתו של לוקח שלא יוסף על שקל ומש"ה שרי אכל זה דעמו היה להדירה אם תעבור על מנאו לדעמו וכי האי גוונא לאו נדרי זרוזין מיקרו אלא דאיכא פתח שאילו היה יודע שעתבור על דעמו לא היה מדירה ובמתמיהין נמי הא כתיבנא לעיל (כא. ד"ה גרסינן) שאם היו מוכר ולוקח מעמידין דברייהו חז"ל נדרייהו וכדמוכח בירושל' אלא דאפשר שאף צמעידין פותחין פתח לומר אילו היית יודע שהלוקח לא יתן צו סלע כלום היית נודר אם אמר לאו מתמיהין אותו וכדפתמינן הכא. וא"ת ומאי שנא מהרואה שיאכל חבירו אכלו ומדירו דא"ר אליעזר בן

יהוה מצטערי רבנן משימשא לטולא ומטולא לשימשא (6) ל"א אדעתא דהכי אין כמה זימנין והוה מצטערי רבנן משימשא לטולא ומטולא לשימשא) אמר ליה במגית בריה דאבא שאול בן במגית מי נדרת אדעתא דמצערי רבנן מטולא לשימשא ומשימשא לטולא אמר לא ושרויה ר' ישמעאל בר ר' יוסי הוה ליה נדרא למישרא אתא לקמיהו דרבנן אמרו ליה נדרת אדעתא דהכי אמר להו אין נדרתא אדעתא דהכי אמר להו אין כמה זימנין כיון דחזא ההוא קצרא דמצערי רבנן מחייה באוכלא דקצרי אמר אדעתא דמחי לי קצרא לא נדרי ושרויה לנפשיה א"ל רב אחא מדפתי לרבינא האי נולד הוא דלא מסיק אדעתיה דמחי ליה קצרא ותנינא א"אין פותחין לו בגולד א"ל י"האי לאו נולד הוא דשכיחא אפיקורי דמצערי רבנן דרביהו דאב"י הוה לה ההיא ברתא הוא אמר לקריבא היא אמרה לקריבא אמר לה תיתסרא הנאתי עלך אי עברת אדעתאי ומינסבת לה לקריבך אזלת ועברת על דעתיה ואינסבא לקריבא אתא לקמיה דרב יוסף אמר ליה אילו הוה ידעת דעברת על דעתך ומנסבא לה לקריבא מי אדרתה אמר לא ושרייה רב יוסף ומי שרי כי האי גוונא י"אין והתניא מעשה באדם אחד שהדיר את אשתו מלעלות לרגל ועברה על דעתו ועלתה לרגל ובא לפני רבי יוסי אמר לו ואילו היית יודע שעוברת על דעתך ועולה לרגל כלום הדרתה אמר לו לא והתירו רבי יוסי: **בתני' ד"א** בן יעקב אומר אף הרוצה להדיר את חבירו שיאכל אצלו יאמר (6) לו כל נדר שאני עתיד לידור הוא בטל ובלבד שיהא זכור בשעת הנדר: **גמ' וכיון** דאמר כל נדר שאני עתיד לידור יהא בטל לא שמע ליה ולא בהדיה

יעקב(7) דנדרי זרוזין הוה והא חסם פיו ולבו שוין שרואה שיאכל עמו חבירו וא"ת הכי אמרינן דנדרי זרוזין הוה ושרו ממילא י"ל דלא דמי דאילו חסם הענין מוכיח ממוכו שאינו אלא זרוזין שאין באכילת חבירו אלא קפידא כל כך שבשביל זה ידירנו מנכסיו בדוקא אבל זהאי עובדא דנתיבתו דא"ר קפידא טפי לאזני כי מנסבא לה דתיבתו לקריבא ודאי איכא למימר דדוקא הדירה ולא לורח צעלמא ומש"ה פשטא לן דנרין פתח ואין הגדר בטל מאליו אדרבה מתמיהין הכי שרינן ליה זהאי פתחא: והיתר נדרים ציחוד מומחה או בשלשה הדיוטות במקום שאין מומחה וכדאמרין נהדיא צבורות צפרק כל פסולי המוקדשין (דף ו'): אמר רבי חי"א בר אבין אמר רב עמרם שלשה מתירין את הכוכר במקום שאין מומחה שלשה מתירין את הגדר במקום שאין חסם ואמרין חסם שלשה מתירין את הגדר במקום שאין חסם לאפקוי מדרכי יהודה דאמר היתר נדרים צלשה והוא שיהא אחד חסם שאין חסם במקום שאין חסם כגון מאן אמר רב נחמן כגון אגא פירוש האי אחד מהן חסם דבעי ר' יהודה כלומר שיהא אחד משלשתן חסם כגון מאן ליהוי אמר רב נחמן כגון אגא כלומר דבעי רבי יהודה שיהא אחד מהם גמיר וסביר כגון אגא דגמירנא וסבירנא ואמרין חסם ר' יהודה אומר אחד מהן חסם מכלל דהנך כל דהו אמר רבינא דמסברי להו וסברי כלומר חד מינייהו צעינן שיהא גמיר וסביר אבל תרי אע"ג דלא גמירי כיון דכי מסברי להו סברי ומשמע דדאי דחסם דשרי יחידי לר' יהודה דוקא צמון דאי בגמיר וסביר צלחוד כרז נחמן סגי א"כ הכי צעי צלחמא שיהא חד מינייהו גמיר וסביר והא מאן דגמיר וסביר צלחודיה שרי נדרא ומה לו להצטרף עם השנים ומאי קאמר אחד מהן חסם במקום שאין חסם דאי בגמיר וסביר סגי צלל מקום שהוא הרי יש צו חסם אלא ודאי ה"ק אחד מהן חסם דהיינו גמיר וסביר במקום שאין חסם דהיינו סמון דכי אימיה לסמון לחודיה שרי נדרא. וכיון דלר' יהודה צעי' סמון ציחודי לרבנן נמי דמדרכי יהודה שמע לרבנן דזהאי לא פליגי והכי נמי משמע לן בסוף פ' נערה המאורסה (לקמן ע"ה): דאמרין מועדי' ה' לריבין מומחה פרשת נדרים אין לרין מומחה אלא אפי' צ"ד הדיוטות והא פרשת נדרים ראשי המטות כתיב' אמר רב חסדא ואימיה ר' יוחנן ציחוד מומחה ומשמע דיחיד מומחה נדרים דומיא דמומחין דמועדי' ה' מה חסם צעיא סמון ה"י צעיא סמון זהו דעת הרמב"ן ז"ל. אבל הרמב"ם ז"ל כתב בפ' ו' מהל' שבעות (הל' ה') דחסם מוכח מתיר את הנדרים דלא צעיא סמון משמע דמפרש הרב ז"ל דהא דאמרין חסם במקום שאין חסם לאו סימא דמלמא דר' יהודה היא אלא אדרבנן קאי דאמרין חסם במקום שאין חסם דאלמא חסם לחודיה מתיר ומדארינן כעין אמר מר במקום שאין חסם כגון מאן כלומר כגון מאן מתיר ציחודי ואמר רב נחמן כגון אגא כלומר דגמיר וסביר אלמא כל היכא דגמיר וסביר איהו לחודיה שרי נדרא ואע"פ שאינו סמון וכבר כתבתי זה בפ"ק (דף ח' ד"ה ושפתא) ועוד אכתוב צוה צפרק נערה (לקמן ע"ה): ושלא כד' הדיוטות דשרו נדרא כד מסברי להו וסברי סגי דקיי"ל כרבנן דלא צעו שיהא אחד מהן חסם ומיהו צעינן דכי מסברי להו לסביר דג' לרבנן כשנים לרבי יהודה. ומסתברא דהא דאמרין חסם שלשה מתירין את הגדר במקום שאין חסם דמשמע הא במקום שיש חסם אין מתירין משום כבודו של חסם הוא דאיתמר ולכתחלה הוא דלא אכל צדיעבד אשתרי ליה נדרא: פסקא אף הרואה להדיר את חבירו. שאוסר כל נכסיו על חבירו אם אינו אוכל עמו יאמר כל נדר שאני עתיד לידור. מפרש בגמרא: **גמ' כיון דאמר כל נדר וכו' לא שמע ליה ולא אחי לגביה למיכל בהדיה**. לפי שכבר יודע המזומן שאין נדר חל עליו שכבר בטלו המזומן. וצדין הוא דהוה מצי לשנויי דאמר מדיר בחשאי כדי שלא ישמע המודר אלא דלמתי לא אחיא ליה מתמיהין שפיר דכיון דקמתי אף הרואה משמע דהא נמי משום נדרי זרוזין מותר ולא משום תנאי שהתנה וא"ת מאי אף ועוד דאי כבי האי גוונא עסקינן הכי תני ובלבד שיהא זכור [בשעת נדר] פשיטא שהוא זכור שהרי בשעת הנדר הוא מתנה: ה"כ

יב א מ"י פ"ו מהל' שבעות הלכה י"ב סמג לארין רמא טושיע י"ד סמון רמא טושיע י"ז ע"י מ"י שם בהשגות וכו' מ"י: יב ג טושיע שם טושיע י"ד ד מ"י פ"ב מהלכות נדרים הל"ד סמג לארין רמא טושיע י"ד סמון ר"ה טע"ף א':

פירוש הרא"ש

קצרא. מנכס נגדס ומקלן כדאמרין בהגול תמלא [צ"ק קט"ז] קלמא שמה וקלמא שקיל ליה: אין פותחין בגולד דמאחר שאינו מצי ללא מסיק אדעתיה שארע דבר זה לא הוה חרטה לעקור הא עובדא: ומי שרי. מעטרי מ"ח אמריס כי האי עובדא: ומי שרי. הידין לעשות פתח מגוף הגדר ולא לפתוח ממקום אחר: ועי' פ"ה א"ג. שהיו מתקבלים לשמוע הנדרה ואף הנשים היו נוהגות מזהו לבוא שמה ולראות בכבודיה של תורה: א"א שפני י"ה ויא א"א בהדיה. כיון שיעוד שבעל מדר:

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

בא מ"י פ"ב מ"ג
נדרים הלכה ד' פ"ג
לאין רמז טו"ש"ע י"ד
קטין ר"א ספ"ן ב'
בא מ"י ש' הלכה ה'
טו"ש"ע ס"ט ספ"ן ג'

תוספות

רמב"ם א"ר בגין שהתנה
והשכח סבה התנה.
פ"י הדתנה בשעת ביטולו
שלא היה מבטל כל נדריו
שידור ככל ענין אלא שיעט
אם אדור בענין זה או
מדבר זה יבא בטל ולא
מדבר אחר ובשעת הנדר
שם ממה התנה מחוץ
דבר בטל והשאלה אם אמר
בשעת הנדר על דעת
הראשונה אני נודר שאם
היה הנפילי מתיר אני
שעברתי רוצה זה שיהיה
מנאי של קיים נדרים לית
דיה משאם אלא תנאי שבעל
אמר דבר שערך שלישי
הוא שיהיה בטולו קיים לא
אמר על דעת הראשונה
אני עושה כיון שהוא זכור
שעשה הנפילי בראש השנה
ולא חשב לו עתה לומר
מסקנה על דעת הראשונה
לאני עושה) איך בטליה
לתנאי ומקיים לנדריה
וה"ל נמי אמר וכו' לנדר
מביטולו אמר על
דעת הראשונה נדרים לית
דיה משאם דנדרה הוא
לדבר על דעת הראשונה
קיים וא"ל לית ליה לנדר
לחוק ולתעורר שמתנה
ולא ידע ממה התנה לית
על דעת שפיר ממה
התנה וכו' ואמר על דעת
הראשונה אני עושה וי"ל
דוה לא היה שם מודע
כיון שזכר יפה מביטול
נדרים שעשה פשיטא דמי
אמר על דעת הראשונה
אני עושה נדרים בטל
ואם לאו הנדר קיים פ"י
ר"י ורובא פליגי ונ"ל אבי
ואמר דוקא זכור בשעת
הנדר מועיל בדקאמרי רבא
אם זכור בשעת הנדר
אין זכור בשעת הנדר
כיון שהתנה דעתו לקיים נדרו
כיון שאינו זכור בתנאי
והלכתה לדעת דק"ל בטלי
הש"ס הלכתי ורובא הלכה
כרבא הלכתי ורובא זכור
אין מועיל ביטולו וא"ל
מתקנה הש"ס משמע
דבר פשיטא הוא דביטולו
מועיל שפיר טפי כשאינו

הכי קתני הרוצה שישלם חבירו אללו כו' נדרי ורוזין כן. ואפי' אינו אוכל
עמו לא חיל נדרה שלא נכתובין אללו לנדריו והיינו דקתני אף: והרואה
שלא יתקיימו נדריו וכו'. כלומר השתא תני דינא אחרינא הרוצה
שלא יתקיימו נדריו ועמוד בראש זכור ויחמר וכו': אי זכור בשעת
הנדר עקריה לתנאי וקיימה לנדריה.
שאל לא כן למה הוא נודר עכשיו.
ולא דמי לתנאי דאמרי לעיל) לא שמע
ליה ולא אמר נדרים דלמלא און
תנאו בטל כשהוא נודר על דעת
הראשונה הוא עושה דתתם היינו
טעמא לפי שאמר התנאי בשעת
הנדר וכיון שהוא אומר כפי' שעל
דעת תנאו הוא נודר א"ל לומר
דעקריה לתנאי אכל כאן שהתנאי
והנדר אינן באין כאחת (א) (לא) ש"ן
למימר עקריה ועוד דכשלא עליל
איכא למימר שאע"פ שהוא יודע שאין
בנדרו ממש הוא נודר לנדר חבירו
אכל כאלו כפי' שהס' נודר ע"מנו אי לאו
דעקריה לתנאי למה הוא נדר זה
נדר. ואלו כדברי הרשב"א ו"ל שכתב
דלא דאמרי עקריה לתנאי וקיימה
צעלמא הוא דחיישין ליה שמה בטלו
לתנאי והזקיפו לומר כן משום דקאי
שמע ליה וכו' ואין זכור לך וכמו
שכתבנו. ומתריצין אמר אביי תני

הסוריה מיהסרא והכי קתני הרוצה שישלם
אצלו חבירו ומסרב בו ומדירו נדרי וזרוזין
הוא והרוצה שלא יתקיימו נדריו כל השנה
יעמוד בראש השנה "ויאמר כל נדר שאני
עתיד לידור יהא בטל ובלבד שיהא זכור
בשעת הנדר אי זכור עקריה לתנאי וקיים
ליה לנדריה אמר אביי תני ובלבד שלא
יהא זכור בשעת הנדר רבא אמר לעולם
כדאמרינן מעיקרא הכא במאי עסקינן כגון
שהתנה בראש השנה ולא ידע במה התנה
והשתא קא נדר י"א זכור בשעת הנדר
ואמר על דעת הראשונה אני נודר נדריה
לית ביה ממשא לא אמר על דעת הראשונה
אני נודר עקריה לתנאי וקיים לנדריה רב
הונא בר חיננא סבר למידרשיה בפירקא
אמר ליה רבא תנא קא מסתים לה סחומי
כדי שלא ינהגו קלות ראש בנדרים ואת
דרשת ליה בפירקא "איבעיא ליה פליגי
יעקב או לא ואת"ל פליגי הלכתא כותיה או לא ת"ש דתנן האומר לחבירו
קונם

(אלא) מסוריה מיהסרא. ומני' והכי קתני הרוצה שישלם כו' ובלבד שיהא
זכור בשעת הנדר. התנאי שהתנה בנדר: אי זכור. ואעפ"י נדר אם
כן עקריה לתנאי: אלא תני ובלבד שלא יהא זכור. התנאי: לעולם
כדאמרינן מעיקרא. ובלבד שיהא זכור בשעת הנדר: והכא במאי
עסקי' כגון שהתנה בנדר: שאל לא כן למה הוא נודר עכשיו.
ולא דמי לתנאי דאמרי לעיל) לא שמע
ליה ולא אמר נדרים דלמלא און
תנאו בטל כשהוא נודר על דעת
הראשונה הוא עושה דתתם היינו
טעמא לפי שאמר התנאי בשעת
הנדר וכיון שהוא אומר כפי' שעל
דעת תנאו הוא נודר א"ל לומר
דעקריה לתנאי אכל כאן שהתנאי
והנדר אינן באין כאחת (א) (לא) ש"ן
למימר עקריה ועוד דכשלא עליל
איכא למימר שאע"פ שהוא יודע שאין
בנדרו ממש הוא נודר לנדר חבירו
אכל כאלו כפי' שהס' נודר ע"מנו אי לאו
דעקריה לתנאי למה הוא נדר זה
נדר. ואלו כדברי הרשב"א ו"ל שכתב
דלא דאמרי עקריה לתנאי וקיימה
צעלמא הוא דחיישין ליה שמה בטלו
לתנאי והזקיפו לומר כן משום דקאי
שמע ליה וכו' ואין זכור לך וכמו
שכתבנו. ומתריצין אמר אביי תני

(א) כ"א במה (ב) ונ"ל,
(ג) טעמא דהפסוק.

גלוין הש"ס
נ"ב איבעיא ליה פליגי
ר"בון ענין זה בנ"ד דף ט'
ע"ב:

מוסף רש"י
עקריה לתנאי. דאי לא
עקריה למה ליה למימר
ר"מ"ה בשמו.

פירוש הרא"ש
נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

ובלבד שלא יהא זכור בשעת הנדר ומש"ה בטל שכבר התנה שאם ישכח וידור יבטל תנאי זה את נדרו: רבא אמר כגון שהתנה בראש
השנה ולא ידע ממה התנה. רבא לא חיל לפלוגי עליה דלאכי דמדיה הוא דכל שאינו זכור תנאו כלל בשעת נדרו הנדר בטל אלא
למה יחיל ליה לנדרו לישא דמתניחין ומש"ה קאמר לעולם שיהיה זכור תני והכי קתני הרוצה לנדר עמוד בראש השנה וכו'. ובלבד
זכר יהא גוונא איכא תני דמי דאי אינו זכור תנאו כלל בשעת נדרו הכי הנדר בטל אלא אם הוא זכור קלת תנאו אכל לא לומר.
כגון שהתנה בנדר ולא ידע ממה התנה כלומר שהתנה על דבר מיוחד ואינו זכור אם על פת או על יין וכיוצא בזה אכל זכור הוא
שהתנה בדי האו גוונא אי אמר על דעת ראשונה אני עושה כלומר שאם מתחלה התניתי על נדר זה שיבטל גם עכשיו אני רוצה שיהא
בטל וזכור אחר כך שעל דבר זה שגדר עכשיו התנה מתחלה לנדרו לא אית ביה ממשא לא אמר על דעת ראשונה אני עושה
בטליה לתנאי וקיימה לנדריה כיון שהיה זכור בשעת הנדר ולא ידע ממה התנה אם דעתו היה שיתקיים תנאו לא היה לו לידור
סמך כי היכי דלא לעקריה ומתניחין דקתני ובלבד שיהא זכור כפי' בשעת הנדר: ולענין הלכה קיי"ל
כרבא. אכל נקטינן דכל שהתנה מתחלה כל נדר וכו' ובשעת נדרו שכת תנאו נדרו בטל אכל התנה על דבר מיוחד ובשעת נדרו זכור
שהתנה אכל אינו יודע על מה התנה כל שלא אמר על דעת ראשונה אני עושה אע"פ שזכר א"כ שעל אחרו דבר שגדר עכשיו התנה מתחלה לנדרו
עקריה לתנאי וקיימה לנדריה כיון שהיה זכור קלת היה לו להתנות ולומר שעל דעת ראשונה הוא עושה וכן פסק הר"ם בנמו"ל בפ' שני מהל'
נדרים (ה' ה'). ונראה שמה שאומרים קלת קלות ביה"כ כל נדרי ואפי' וכו' לדבר זה הם מתכוונים לנדרים שידרו לאחר מכן אלא שלשונים
משונים שרואה מלשונם שהם מתירין נדרים שעברו זה אין לו ענין אלא לנדרים הנפלים לאחר מכן אלא שרבינו יעקב ו"ל היה מתקן הלשון
כדי שיהא משמעותו להבא לומר כל נדרי ואפי' די אסרנו ודי חרמנו כולו קמוץ כדי שיהא נראה להבא ואין רחוק לומר כן כדי שלא יקלו
לאחר שנדרים דהא תנא מתקם לה סתומי. וכבר הרמב"ם ו"ל בפ' הזכור (ה"ה) שיש מי הגאונים שאומרים שאין תנאי קודם מבטל מה שאסר עצמו
לדבר מכן אלא שנדרים אכל לא שבטלות ויש מהם מי שאומר שבטלות והנדרים שיש להן זה. ומיהו אמרו בתוספות דווקא שבטלות ונדרים
ששבע ונדר אכל מן שהשבעי זכור או שהדירין אין ביטולו זה מועיל לו כלום שעל דעת חבירו הוא עושה נדרו זכור ובמה שכתבנו נמלא
לגמרי דמי דהא אסקינן דלא משתבע אדעתא דנפשיה אלא על דעת משביעו וכדאמרינן בשמעתא דנדרה הבאי [למקן כה.]: איבעיא ליה פליגי
רבנן עליה דר' אליעזר בן יעקב או לא פליגי. לויכא לפסוקי ביהי משום דלמלא עד כאן לא קאמרי רבנן דנדריו ורוזין הו אלא במוכר
ולוקח שאין פיהם ולבס שום דלף מתחלה היו רוצים בשלשה דינרין אכל למידי חבירו שישלם אללו איכא למימר שדוקא הוא מדירו:

נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

נדרי ורוזין הו. ללא מימא
נמקא וממכר מקרו נדרי
ורוזין שכן דרך התנאים
לנדרו אכל דבר מועט מה
שאלם מומין את חבירו
אין דרך לידור די לנדר:
ויקבור ב"ה. דבר מקיים
נקט מתלה השנה וה"ה
כל עת שירצה וכל זמן
שיקבע: עקריה לתנאי
וקרייה לנדריה. שאל אין
דעתו נדרו קיים
למה הוא נודר: תני ובלבד
ש"א יהא זכור את הנדר.
וכיון שאינו זכור לתנאו
נמלא תנאו קיים ונדרו
נמלא: רבא אמר איבעיא
בראב"ר מעיקרא. רבא
אית ליה שפיר דך לאביי
אין זכור לתנאו
בשעת הנדר שמתא קיים
ונדרו בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
לפלוגי בטל לית טעמא
רבא לקיים לשון המשנה:
בגין שהתנה בנדר: שיהיו
מקלף נדרים שנתה נזילת
השנה בעלים: ויא ידע
בפ"א התנה: על אי זה נדר
התנה לנדרו אילת נדר או
שפירתי אין או נדרים שני
לנדר חבירו או נדרים על
עמנו וקא נדר ואמר על
דעת הראשונה אני עושה
שאל איהו זכור על מה
שהתנה: אלא אמר התנאי
שזכר נדר שגרידו את התנה
היהוה לית ביה משאם
והכי קאמר מתני' ובלבד
שיהא זכור [לשכתח]
מקלף תנאו או דרך שזכיר
תנאו ביה וזכור על דעת
הראשונה אני עושה דלא"כ
[הואיל] שזכור לתנאו
לנדריה אכל אם היה זכור
הכל אמר תני על דעת
הראשונה אני עושה בטליה
לתנאי וקיימה לנדריה כי

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

(א) לקמן בג' (ב) ג"ז ס"ג
גיטין פד"ג (ד) ע"י רש"י
מבואר פ"ג ומו"ק כ"ב ז'
ד"ה מה' (ד) לקמן ס"ג
(ה) ומספיק פ"ב ע"ג
(ו) פ"ה ה"ו

הגהות הב"ח

(א) ג"ז אלא לאו רבנן
שמע מינה פליגי: (ב) שם
ר' מאיר אומר אסור
עד שיתן: (ג) רש"י
ד"ה ותמימי דעתיה אף
זה נדר יוכל להמיר
נדרו בעצמו שיתן לומר:
(ד) בר"ג ד"ה ג"ז וכו'
אסור כל שנה אחר מפני
כבודי זה אומר מפני
כבודך דכ"ע:

גליון הש"ס

ג"ז א"ר רבי אליעזר בן
יעקב זירוזין הו"י קשה לו
לחלל מיידי במעמד רבני
עין נדרין לעיל דף ק"ג ע"א
ו"ע:

פירוש הרא"ש

אם אין אהה בא גופ"ה
כ"ג וכו' דק כ"ג ה"א
שקבל מנה לנדר ולא
לעמלו ש"א ע"ג ר"ב.
ואין נדר שקבל אע"פ
שכל פתח ומכרה עוקר
הנדר מעיקרו ואפ"כ
נדר שקבל למכס ה"א
מפחה מוכתפ ע"י: וזהו
בבב"י: לשון מתנות:
משום דא"י א"י כ"א
א"א וז"ל ש"ס ט"ס לנדר
אמרין ללגדר איתו:
דמחנה"א ספר דכ"ן
שהוא דעה שקבל מנה
מנה מרובה משפחה גם
הוא נהנה ממנו הריבה:
א"א פ"א א"א ומסתמא
הנהו הריבה מאחר שנובע
ממנו מתנה מרובה: וז"ל
הוא אדריה"ה ש"ס א"א.
המוזמן ניקש למוזמן
שימיתו לטעמו וא"ל
אין נדר זה עלך לאומנת
וא"ל המוזמן למוזמן מרובה
מנכסין לא לא אכלן
כי ר"ל לאומנת גם לטעמה
אחרת והוא חפץ יותר
לאכול עם זה האיש ויכ"ה
לא הו"י נדר וז"ל אלא
לנדר נמור נכסיו שניהם:
פ"א א"א א"י בקי"ת
א"ל בבב"ת וי"א. א"ל
מהן לכה למשפט דפליגי
דש"י הכא כ"ן שאמר
שאי נהנה לך כהאי פליגי
רבנן משום דא"ל לאו
כלכא אלא כ"ן: ה"ל
ברא"ב. ומסתמא אמתי
ק"י אלא פליגי והלכתא
כמיה:

הרי זה יכול. המודר להמיר נדרו בעצמו שלא ע"פ חכם שיכול לומר לו המודר כלום אמרת ליתן לבני כן וכן אלא בשביל כבודי: וזהו כבודי. יומר שלא אקבל נדרך וכבר הותר הנדר: מני אי רבי אליעזר בן יעקב. אע"ג דלא נדרי זירוזין הוא: אלא לאו רבנן היא. דסביר דלא הו"י נדרי זירוזין וס"מ פליגי: לעולם רבי אליעזר בן יעקב היא. הא ממני: ומודה ר' אליעזר בן יעקב כהאי דנדר הו"י. ולא זירוזין דודאי משום נדר ממש קא"ל דאמר ליה לאו כלכא אלא כ"ן: ומכ"א אף זה. נודר יכול להמיר לך שיכול לומר לו הריני ממזיק לך טובה כאלו התקבלתי ממך לפיכך אינו נדר: אי ר"א בן יעקב נדרי זירוזין הו"י. שמורו ומדירו כדי שיתן לו כן וכן אע"ג דלא אמר התקבלתי הו"י נדר דנדר זירוזין הו"י: אלא לאו רבנן היא. דסביר דלא הו"י נדרי זירוזין אלא"א פליגי: לעולם ר"א בן יעקב היא. הא ממני: ומודה. דהאי לא הו"י נדרי זירוזין אלא נדר ממש ולהכי אי אמר התקבלתי לא הו"י נדר: משום דאמר ליה לאו מלכא כ"ן: מני אי ר"א בן יעקב נדרי זירוזין הו"י. המדיר נדרו שאלו עמו ואפי' לא חלה מותר: אלא לאו רבנן היא. ופליגי דלא ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הו"י משום דאמר ליה לאו מלכא אלא נדר זירוזין לך ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא ר' בריה דרב חסדא לרב אשי ר' ת"ש נדרי אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר הוא מני ר' א"י רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הו"י אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב וכו' סברת דאדריה למוזמא לומינא לא רזומינא אדריה למוזמא דאמר ליה למוזמא לי לסעודתך א"ל אין נדר זה עליך ונדר וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין וחלה הקפיד כנגדו א"א אלו נדרי זירוזין ולא הודו לו חכמים. שיהא נדרי זירוזין:

(א) קונם שאני נהנה לך אם אי אתה נוטל לבנך כור של חטין ושתי חביות של יין הרי זה יכול להמיר את נדרו שלא על פי חכם שיכול לומר לו כלום אמרת אלא בשביל כבודי זה הוא כבודי טעמא דאמר זה הוא כבודי הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הו"י אלא (א) שמע מינה פליגי רבנן עליה לעולם רבי אליעזר בן יעקב היא ומודה רבי אליעזר בן יעקב בהאי דנדרא הו"י דאמר ליה לא כלכא אלא נדר זירוזין אלא"א פליגי: לעולם ר"א בן יעקב נדרי זירוזין הו"י. שמורו ומדירו כדי שיתן לו כן וכן אע"ג דלא אמר התקבלתי הו"י נדר דנדר זירוזין הו"י: אלא לאו רבנן היא. דסביר דלא הו"י נדרי זירוזין אלא"א פליגי: לעולם ר"א בן יעקב היא. הא ממני: ומודה. דהאי לא הו"י נדרי זירוזין אלא נדר ממש ולהכי אי אמר התקבלתי לא הו"י נדר: משום דאמר ליה לאו מלכא כ"ן: מני אי ר"א בן יעקב נדרי זירוזין הו"י. המדיר נדרו שאלו עמו ואפי' לא חלה מותר: אלא לאו רבנן היא. ופליגי דלא ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הו"י משום דאמר ליה לאו מלכא אלא נדר זירוזין לך ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא ר' בריה דרב חסדא לרב אשי ר' ת"ש נדרי אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר הוא מני ר' א"י רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הו"י אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב וכו' סברת דאדריה למוזמא לומינא לא רזומינא אדריה למוזמא דאמר ליה למוזמא לי לסעודתך א"ל אין נדר זה עליך ונדר וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין וחלה הקפיד כנגדו א"א אלו נדרי זירוזין ולא הודו לו חכמים. שיהא נדרי זירוזין:

קונם שאני נהנה לך. קונם מה שאני נהנה משך: כלום אמרת אלא מפני כבודי. שאתכבד על ידך בפני הביות שיארו שאני חשוד בעיניך שאתה רוצה ליתן לי מתנה וזהו כבודי שאתכבד יותר כשיארו שאתה רוצה ליתן ואני איני רוצה לקבל: ואמרינן בירושלמי דרבי מאיר דפליגי בנדרין כדכ"ה דרבימא דמיימתין כסומין פליגי נמי כהא ומפרש התם במאי פליגי דגרסינן א"ר ועירא כסתס חלוקים מה אן קיימין אס כשהו אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודי כלומר ששכזה אומר כלום אמרת אלא מפני כבודי מדיר חולק עליו ואומר לו לא כי אלא לכבודי נמכונמי כדי שאתכבד שתקבל מתנה ממני דברי הכל אסור אס כשהו אומר מפני (ה) כבודך זה אומר מפני כבודי דכ"ע לא פליגי דש"י כ"ן קיימין כסתס ר"מ אומר קסתס כמי שזה אומר מפני כבודי זה אומר מפני כבודי ורבנן אמרין קסתס כמי שזה אומר מפני כבודי זה אומר מפני כבודך: לא ר"א בן יעקב היא. אף ר"א בן יעקב היא: משום דא"ל לאו כלכא אלא וכו'. והכא הוא דש"י למימר הכי מפני שהמוזמן אוסר על עצמו נכסי המוזמן ומש"ה איכא למימר דדוקא קאמר שאינו רוצה ליהנות ממונו אלא א"י יקבל הוא ממנו ג"כ הנאה זו דכור א"י של חמין וכו' דלאו כלכא הוא אבל בממני' היכי ש"י למימר הכי והא המוזמן אינו אוסר עליו נכסי המוזמן דאדריה נכסיו הוא אוסר למוזמן אס לא יקבל ממנו גם עכשיו הנאה זו. ואחרים אומרים דמשום דמכא נצ"י למימן ליה מתנה מרובה דמשמע דעבד לא דליינו נפשיה דאי לא לא הו"י יהיב ליה הכ מתנה הלכך ש"י למימר לאו כלכא אלא אבל בממני' לא מוכח הכי דעבד איניש להאכיל את חבירו אללו אף על גב דחזריה לא יהיב ליה מעיקרא מיידי: הריני כאלו התקבלתי. מפרש בפרק מי שאלו (גמ' דף ע"ד:) דליינו טעמא משום דלהרווחה דידיה איכוון והא לא אנטריך. דדוקא כשהבנים סמוכים על שלטנו דכ"ה האי גוונא ש"י למימר דלהרווחה דידיה איכוון שלא ינטרך להויזא משלו לנרנן והא דאפילו

י"א ב מ"י פ"ח מהל'
נדרים ה"י י"ד סג'
לארין רבנן טו"ש י"ג
קיימן לנב טע"ג:
י"ח ג מ"י פ"ד מהלג'ט
נדרים הלכה א וי"ג
מהלג'ט טענות ה"י א
טו"ש י"ד סמ"ן רלב
טע"ג י"ג
י"ב ד ה טו"ש ע"ס ס"ג:

מוסף רש"י

זהו כבודי. שאלו אטול
ממך (בבב"י ס"ג). קונם
שאתה נהנה לי. קונם
מהא עליון כל הנאה
שמתנה ממני וישי"ן טו"ג.
אף זה. אס ליה הנדר
יכול להמירו מאלו כלל
שאלה הותרת מסך, ואומר
לו הריני כאלו התקבלתי
(שם) ויחזר לו הנדר
הריני כללו התקבלתי מה
שקשתי ממך (רש"י טו"ג).
מר קשישא. שני נוסים היו
לכך חסדא וסס עשה שז"ן
אלא שהגדול קורין לו מר
קשישא ולעזר קורין לו מר
טיקא (בבב"י ט"ג).
וחלה הוא. המדיר (רש"י
ט"ג).

תוספות

פי סברת דאדריה למוזמא
לומינא א"י וי"א
אדריה למוזמא א"י
בבב"י י"א א"י
אין. פירוש כן א"י רוצה
לזמן אימך ואל"ל ומינא
למוזמא דור עלך שאתה
מוזמן לו ונדר פירוש
נדר מוזמא ואמר קונם
פירוש עלו אין איני
מוזמן אומר ולא הו"י נדרי
זירוזין משום דדוקא הכא
שהמוזמן מוסר למוזמן
משליו בו ומזו"ל לאלול
משלו הפס ש"י נדרי
זירוזין אבל כ"ן אין נדר
לזו המוזמן לאלול שהרי
אדריה המוזמן מבקש מן
המוזמן שדור על כך
שימיתו: יתר על כן אמר
ר' א"י ע"ג ב"י ואיב"ע ע"ב
פ"ה ה"ה. וא"י מאי יתר
על כן י"ל דהיי קאמר
אע"ג דש"י לומר לאו
כלכא אלא וי"א והאמר
לעיל דלא הו"י זירוזין איכא
דש"י לומר לאו כלכא אלא
לכן נראה דאמר ליה קונם
שאי אתה נהנה ממני לעולם
אם אי אתה אוכל הייס
פת מתה והשתא לא ש"יך
טעמא דלאו כלכא אלא
ואשמעינן דאע"ג דפי' לו
פת מתה ויסס על חמין
דמקפיד הוא טפי וסד"א
דמתסין לנדר אפ"ה ש"י: